

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@swu.bg
<http://www.swu.bg>

Катедра "Туризм" **Информационен пакет ECTS**

Специалност Туризм

Магистърска програма: Мениджмънт на хотелиерската и ресторантьорска дейност

Изисквания към професионалните качества и компетенции на завършилите специалността

Магистърската степен е предназначена да надгради теоретични знания и практически умения, даващи възможност за организиране на собствен хотелиерски или ресторантьорски бизнес и/или изпълнение на топ-мениджърски функции. Поради това, в учебния план са дисциплини, които изграждат базата от знания, свързани с управлението, планирането и технологията на хотелиерската и ресторантьорска дейност.

Изисквания към подготовката на специалиста

Специалистът завършил образователно-квалификационна степен "магистър" с професионална квалификация "Мениджмънт на хотелиерската и ресторантьорска дейност" трябва да притежава конкретни умения в областите на:

- хотелиерските и ресторантьорски вериги
- управление на нематериалните активи в хотелските комплекси
- логистичната и ресурсна осигуреност на хотелиерската и ресторантьорска дейност

- кулинарния туризъм и кетъринга
- социална психология и туристическо поведение
- правно-нормативната уредба в отрасъла "Туризм"

Специалистът магистър трябва да:

- познава спецификата на управление на системите за качество в хотелиерската и ресторантьорска дейност, както и съвкупността от критерии и показатели за качество и конкурентноспособност на туристическия продукт и дейности;

- притежава висока степен на самостоятелност при вземане на управленчески решения в сферата на туризма.

Това предполага в курса на обучение да се акцентира върху прилагането на теоретичните знания в симулирана ситуация и при решаване на конкретен практически казус. При регулирането на този процес трябва да се спазва диалектичката връзка между втората и третата степен на обучение.

Натрупаните знания и практически опит следва да се прилагат интегративно при анализа на:

- пазара на туристическите услуги
- състоянието и развитието на туристическите ресурси в различните географски райони
- нормативните актове и тяхното съблюдаване в хотелиерството, ресторантьорството, туроператорската и агентската дейност, рекламата и други дейности свързани с туризма.

Курсът на обучение в магистърската програма завършва с разработване на магистърска теза, темата на която е съобразена с индивидуалните интереси на обучаващите се, предвид бъдещата им професионална реализация.

След завършване на обучението си в ОКС магистър, с професионална квалификация Мениджмънт на хотелиерската и ресторантьорска дейност, випускниците притежават теоретични и практически умения и знания. Те има дават възможност да работят на различни длъжности в областта на туризма, да ръководят различни звена и сектори на хотелиерската и ресторантьорска дейност.

Завършилите обучението си по специалност Туризм могат да упражняват следните професии и да заемат съответните длъжности съгласно Националната класификация на длъжностите, 2011 г.:

- 1412/2003 Управител, ресторант на самообслужване; - 1412/3004 Управител, сладкарница / кафене; - 1412/3005 Управител, бар; - 1412/3006 Управител, ресторант; - 1412/3007 Управител, стол; - 1412/3008 Управител, приготвяне и доставяне на храна /кетъринг/; - 1412/3009 Ръководител, отдел в ресторант; - 1412/3011 Съдържател, ресторант; - 1431/3015 Управител, отдих; - 1431/3017 Управител, казино; - 1431/3020 Управител, развлекателни/увеселителни паркове; - 1431/6021 Ръководител, отдел в културните дейности; - 1431/6022 Ръководител отдел, отдих; - 1431/6023 Ръководител отдел, спортни дейности; - 1439/3001 Управител, заведение за обслужване на населението; - 1439/3003 Управител, къмпинг; - 1439/3004 Управител, туристическа агенция; - 1439/3005 Управител, бюро за услуги; - 1439/3006 Управител, хижа; - 1411/3001 Ръководител, отдел в хотел; - 1411/3002 Управител, хотел; - 1411/3003 Управител, мотел; - 1412/3001 Управител, заведение за обществено хранене; - 1439/6007 Ръководител, отдел в туристически агенции; - 1439/3008 Ръководител, контактен център; - 1439/3009 Ръководител, конферентен център; - 4224/2001 Рецепционист, хотел; - 4224/3002 Администратор, хотел; - 1120/7014 Заместник-директор, предприятие; - 1120/7015 Заместник-ръководител, кооперативно предприятие; - 1120/7016 Заместник-председател, управителен съвет / съвет на директорите, търговско дружество; - 1120/7017 Заместник-изпълнителен директор; - 1120/7018 Председател, управителен съвет /съвет на директорите/ на търговско дружество; - 1120/7019 Председател, Надзорен съвет в търговско дружество; - 1120/7020 Член, съвет на директорите; - 1120/7021 Член, управителен съвет; - 1120/7022 Прокурист /търговски управител/; - 1120/7023 Управител; - 1213/5046 Ръководител проект.

Квалификационната характеристика на специалността "Туризм" за образователно-квалификационна степен "Магистър" с професионална квалификация "Магистър по мениджмънт на хотелиерската и ресторантьорска дейност" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на ОКС "Магистър", "Бакалавър", "Специалист" и с Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН
 ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.9. ТУРИЗЪМ
 СПЕЦИАЛНОСТ: ТУРИЗЪМ
 ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР
 МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА: МЕНИДЖМЪНТ НА ХОТЕЛИЕРСКАТА И РЕСТОРАНТЪОРСКА ДЕЙНОСТ
 ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: МАГИСТЪР ПО МЕНИДЖМЪНТ НА ХОТЕЛИЕРСКАТА И
 РЕСТОРАНТЪОРСКА ДЕЙНОСТ
 ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Въведение в туризма 2. Хотелиерство и ресторантьорство 3. Икономика на туризма 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0	1. Туристически ресурси 2. Иновации в туризма 3. Туроператорска и туристическа агентска дейност 4. Избираема дисциплина 5. Избираема дисциплина	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
1. Управление на туризма 2. Туристически пазари 3. Основи на пазарната икономика 4. Счетоводство	6.0 6.0 6.0 6.0	1. Рекреационен туризъм 2. Основи на правото 3. Управление на човешките ресурси 4. Финансиране и кредитиране в туризма 5. Туристическа инфраструктура 6. Международни туристически организации	6.0 6.0 6.0 6.0 6.0 6.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Проектиране на хотелиерски и ресторантьорски продукт 2. Логистични системи в хотелиерската дейност 3. Кетъринг 4. Управление на нематериалните активи в хотелския комплекс 5. Избираема дисциплина 6. Избираема дисциплина	5.0 5.0 5.0 5.0 5.0 5.0	1. Хотелиерски и ресторантьорски вериги 2. Социална психология и туристическо поведение 3. Управленско консултиране в хотелиерската и ресторантьорска дейност 4. Избираема дисциплина Държавен изпит или защита на дипломна работа	4.0 4.0 4.0 3.0 15.0
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
1. Стратегическо планиране в хотелските комплекси 2. Кулинарен туризъм 3. Европейско законодателство в областта на храненето 4. Промоционални дейности в туризма 5. Факторинг в хотелиерската и ресторантьорска дейност	5.0 5.0 5.0 5.0 5.0	1. Мениджмънт на деловите прояви 2. Спа и уелнес хотели 3. Хотелска анимация 4. Технологични системи на хотелиерската и ресторантьорска дейност 5. Стандартизационно осигуряване на хотелиерската и ресторантьорска дейност	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 2 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 120 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Специалност: Туризъм

Магистърска програма: Мениджмънт на хотелиерската и ресторантьорска дейност

ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански Факултет

Анотация:

Целта на курса е да се дадат начални знания на студентите за научно-учебните и практически проблеми на туризма. Необходимо е да се изтъкне, че с развитието на пазарната икономика, приватизацията и появата на множество туристически фирми, нуждата от знания за миналото, настоящето, особеностите и тенденциите на туризма, на неговите структуроопределящи елементи, особено нуждата от познания за спецификата на туристическия мениджмънт и маркетинг става все по-осезаема. Очаквани резултати: да се формира ясна представа и убеждение в студентите за характера и значението на избраната от тях професия, да се създадат умения за практическо приложение на придобитите от тях знания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Поява и развитие на теорията на туризма. Същност, определение и съдържание на туризма. Историческо развитие на туризма. Водещи тенденции и фактори, определящи развитието на съвременния туризъм. Роля и значение на туризма. Проблеми и конфликти в развитието на съвременния туризъм. Туристическо потребление. Туристическо място. Туристическо търсене и предлагане. Равновесие на туристическия пазар. Туристическо предприятие. Туристически продукт. Материална база на туризма. Човешки ресурси в туризма. Туристическа политика. Носители на туристическата политика. Планиране на туризма. Туризмът в условията на различните пазарни структури.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЬОРСТВО

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански Факултет

Анотация

Дисциплината създава компетентност по въпросите на планиране, проектиране и реализация на ресторантьорския и хотелиерски продукти. Работи се за усвояване на нормативната база за категоризация и управление на заведенията за хранене и развлечения както и средствата за настаняване и подслон. Изучават се основни аспекти на извъндомашното хранене, създаване на меню, технологии на обслужване в ресторантьорството и хотелиерството, както и маркетинг и реклама свързани с тези основни туристически дейности. Предвижда се разработване на реферат под формата на презентация, ориентирана към актуални аспекти и иновации в областта на храненето в туризма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретико–методологически въпроси на ресторантьорството и хотелиерството. Основни понятия и дефиниции. Ресторантьорска и хотелиерска дейност като основна туристическа дейност, фактори за развитие; Хотелиерска и ресторантьорска дейност - характеристика, функции, нормативна база. Категоризация на туристически обекти. Нормативна уредба. Ресторантьорство: особености, перспективи за развитие, иновации. Съвременни тенденции в ресторантьорското хранене. Културални аспекти при планиране и организиране на извъндомашното хранене. НАССР система за контрол. Форми и технология на обслужване в ресторантьорството. Технология на обслужване на институционалното хранене: ученическо, болнично. Кулинарни технологии и подходи при реализиране на диетичното хранене.

Хотелиерство: същност, развитие, особености. Проектиране и реализация на хотелиерския продукт. Франчайзинг. Хотелиерски и ресторантьорски вериги. Пазар на хотелиерския и ресторантьорски продукт. Маркетинг, реклама, връзки с обществеността.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИКОНОМИКА НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански факултет

Анотация:

Програмата формира необходими теоретични познания за икономиката на туризма, разглеждана като част от туристическите дейности. Логиката на съвременното развитие на икономиката и опитът в обществената практика извеждат на преден план няколко основни теми. Те са включени в учебното съдържание на дисциплината като десет самостоятелни теми. В тях са намерили място научните знания за икономическите основи на туризма; икономическата среда за функциониране на туризма; същността, видовете и формите на проявление на капитала, дълготрайните и краткотрайните активи в туризма; особеностите на формиране на цените и ценообразуването в туризма; икономическата характеристика на труда и на производителността на труда в туризма; значимостта на разходите и на приходите в туризма; източниците на доходи и печалба в туризма; данъчното облагане и разпределението на печалбата в туризма; същността и измерването на ефективността и рентабилността на дейността в туризма. Целта на курса, която се поставя с тази дисциплина, е формирането на знания, на специални умения и навици за практическа дейност в областта на икономиката на туристическата фирма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Туристическата фирма – обща характеристика. Туристическата фирма в условията на различни пазарни структури. Основни „производствени“ ресурси на туристическата фирма. Фирмен туристически продукт. Нормиране и заплащане на труда в туристическата фирма. Иновации и иновационна политика на туристическата фирма. Инвестиции и инвестиционна политика на туристическата фирма. Приходи, разходи и печалба на туристическата фирма. Икономическа ефективност от дейността в туристическата фирма. Управление и сертифициация на качеството в туристическата фирма

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански Факултет

Анотация:

Акцентира се върху теорията и съчетана с практико-приложния ѝ характер и различието между опита на водещите в света фирми и нашата управленческа практика в отрасъл туризъм. Целта на дисциплината е да запознае избраните я студенти с управлението на един от най-динамично развиващите се отрасли в нашата икономика. Това е отраслова управленческа дисциплина. Целта е тези знания да се конкретизират към един отделен отрасъл. Очаквани резултати: Да се създадат умения за практическо прилагане на управленските стратегии, политики, методи и средства.

Съдържание на учебната дисциплина:

Специфика на отрасъл туризъм. Състояние и тенденции в развитието му. Връзка с останалите отрасли на икономиката. Туристическата фирма като система. Прави и обратни връзки. Управление, ръководство и контрол. Стратегическо управление на туризма – национален аспект. Отраслова структура и външноикономически взаимоотношения. Национални стратегически програми. Стратегическо управление на туристическата фирма. Алгоритъм на изграждане на стратегията. Видове стратегии. Конкурентна стратегия. Профилиране на конкурентите. Форми на сдружения в туризма. Същност и особености на туристическия пазар. Характер на туристическия продукт. Диверсификация на услугите в туризма. Методи за проникване на пазара. Маркетингови проучвания. Сегментиране на пазара. Реклама в туризма- същност, форми, ефективност. Пъблик рилейшънс- видове, функции, основни средства и ефективност. Кадрова политика на туристическата фирма. Мотивиране и заплащане на персонала. Организация на труда. Форми на специализация и диверсифициране на туристическия продукт. Характеристика на мениджъра в туризма. Роля на базовите и концептуалните му качества. Стиллове на управление. Международен профил на туристическите партньори водене на преговори с тях.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРИСТИЧЕСКИ ПАЗАРИ**ECTS кредити:** 6**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 1**Методическо ръководство:**

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Целта е студентите: (i) да придобият теоретически знания и практическа информация за същността, структурата и видовете туристически пазари; (ii) да познават особеностите на търсенето и предлагането на туристическите пазари; (iii) да могат да анализират даден туристически пазар по отношение на обема на търсенето и предлагането; (iv) да осмислят особеностите на основните и потенциалните за България емитивни и рецептивни туристически пазари в Европа, Близкия Изток, Северна Америка, Централна Азия и Далечния Изток; (v) да овладеят съществени управленски и маркетингови техники за оказване на въздействие върху туристическите пазари.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на туристическия пазар. Структура и видове. Сегментиране на пазара. Целеви пазар. Същност на концепцията маркетинг микс. Потребителна стойност на стоката или услугата. Видове потребности. Верига от потребности. Лични потребности. Конкретен потребител на туристическия продукт. Информация за производителя на туристическия продукт. Организирана информация за предлагането-комуникационен микс. Механизъм на управление на поведението на фирмата на пазара. Информационна същност. Стокова политика – същност и жизнен цикъл на стоката. Дифузия. Формиране на стоковата политика. Рекламна политика – видове реклама, зависимост между рекламата и продажбите, формиране на рекламната политика. Иновационна политика - изследване на световния опит, генериране на идеи за нов туристически продукт, процесът на създаване на нов продукт. Класификация и анализ на възможните стратегии за обновяване на продукцията. Маркетинг и научно техническа политика. Ценова политика – основни методи за формиране на цената на туристическия продукт, психологически граници на ценната, маркетингови трикове. Допълнителни критерии при определяне на цената. Формиране на ценова политика на туристическите предприятия. Пласментна политика – канали за разпределение, избор на начин за навлизане на чуждестранния пазар. Лична продажба. Сервизна политика – същност, основни подходи за осъществяване на сервиз, формиране на сервизна политика. Роля на държавата и европейските институции за регулиране на туристическите пазари. Национални и европейски регулаторни институции. Конкурентоспособност на туристическата фирма в пазарни условия. Добри практики на НПО работещи в сферата на туризма. Прогнозиране развитието на даден пазар. Иновации в туризма-класификация, оценка и избор.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа

на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОСНОВИ НА ПАЗАРНАТА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански Факултет

Лектори:

Лекционният курс е насочен към разкриване на основните икономически закономерности, икономическите принципи и причинно-следствените връзки които възникват при функционирането на икономическата система. Последната е сложно социално-икономическо цяло, което съдържа относително обособени микроикономически единици-фирмите и домакинствата. Целта на учебната дисциплина "Основи на пазарната икономика" е студентите да получат задълбочени икономически знания за съдържанието и основните механизми на чиято основа функционира пазарната икономика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и област на основите на пазарната икономика. Методи и инструментариум. Основни икономически теории. Пазарен механизъм. Същност. Търсене. Предлагане. Пазарно равновесие. Специфични особености на пазарния механизъм в материалната и социо-културната сфера. Особености на пазарния механизъм в областта на туризма. Анализ на търсенето и предлагането. Еластичност на търсенето и предлагането. Методи за измерване. Ползност. Потребление, Обща и пределна ползност. Специфични криви, свързани с ползността и ефективността. Производство, Производствена функция. Комбиниране на факторите на производството и изграждане на оптимална производствена функция. Закон за намалената възвращаемост. Маргинален анализ и маргинално производство. Пазарни структури. Съвършена конкуренция, монополистическа конкуренция. Олигополи. Монополи, Пазарни структури в туризма. Пазар на основните фактори (ресурси) на производството. Доходи. Търсене и предлагане на ресурси. Специфични особености на пазара на факторите на производство при туризма. Държавна намеса в икономиката. Необходимост. Икономически концепции. Критика на икономизма. Определяне състоянието на икономиката. Брутен национален продукт. Показатели и подходи. Участие на туристическия отрасъл във формирането на БНП и неговите производни показатели. Бизнес-цикли, инфлация, безработица, Бизнес-цикли. Фази на бизнес-циклите, графика на Д. Кейнс, Инфлация, Увеличаване количеството на парите и инфлацията. Безработица. Определяне на заетостта. Размяна, пари и банково дело. Бартерна размяна (стокови пари). Парична (монетарна размяна). История на парите. Функции на парите. Количеството пари. Банки, Функции на банките. Операция за контролиране количеството пари - изисквания за развитие. стоков процент, операции на открития пазар. Закон за БНБ, Валутен борд - същност и особености. Средства за управление на икономиката. Монетарна политика - видове и основни средства, Фискална политика - видове и основни средства. Същност на държавния бюджет и на понятието "бюджетен дефицит". Кейнсиански подход за компромисно съществуване между безработицата и инфлацията, Автоматично стабилизиране на финансовата политика. Алтернативни подходи за управление на икономиката. Управление на търсенето. Кейнсиански модел. Управление на предлагането, Кейнсовата революция в областта на икономическата политика. Основни критики на модела. Световна търговия. Абсолютно предимство на А. Смит. Сравнително предимство на Д. Рикардо. Теорема на Хеишер и Ожин, Търговски бариери. Тарифи, новости, субсидии и т.н. Икономическа интеграция. Глобализация. Международни финанси, Платежен баланс. Операции по международната търговска дейност, Валутите и валутен обмен.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СЧЕТОВОДСТВО

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината “Счетоводство” има за задача да представи на студентите задълбочени знания за теоретичните основи и методическите подходи във връзка с регистрирането, обработката и подготовката на отчетна информация от предприятията и нейното представяне във финансовите отчети. С оглед на това главният акцент се поставя върху потребността от добро познаване и разбиране на вътрешната логика, структурата и съдържанието на отделните елементи на годишния финансов отчет, върху всеобхватното запознаване с механизмите на въздействие на стопанските операции върху отчетните елементи, което би позволило на бъдещите икономисти, анализатори и управленци да ползват в своята професионална дейност структурирана отчетна информация, чийто произход могат да проконтролират и оценят самостоятелно за достоверност. Излаганият материал, илюстративните примери, предвидените казуси и практическите задачи целят да се затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, като стимулират потребността от по-нататъшното им самостоятелно разширяване от студентите и доразвиване чрез реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в счетоводството. Счетоводни принципи и документиране. Активи. Източници (собствен капитал и пасиви). Стопанска операция. Приходи и разходи. Отразяване на ефектите на стопанската операция в счетоводния баланс и ОПР. Парични средства. Счетоводна сметка. Сметкоплан и проверка на верността на записванията по счетоводните сметки. Счетоводна статия. Отчитане на амортизируемите активи. Амортизация на амортизируемите активи. Отчитане на материалните запаси. Отчитане на разходите и приходите и определяне на финансовия резултат. Инвентаризация на имуществото, на вземанията и задълженията. Форми на счетоводната отчетност.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРИСТИЧЕСКИ РЕСУРСИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да задоволи голямата потребност от знания за курортно-туристически ресурси. Насочен е към обучението на студентите да действат активно в тази област. Същите ще получат необходимата информация за природните и антропогенните туристически ресурси, методите за оценка и подходите за най-рационалното им и ефективно използване и опазване. Студентите се запознават с мястото и ролята на природните и рекреационни ресурси в териториалната система на отдиха и туризма, с основните видове природни рекреационни ресурси и направление за класифицирането им, с основните принципи и подходи, а така също и с методологическите и методическите основи на изучаване на природните и рекреационни условия и ресурси в България. Разглеждат се и същността, особеностите и класификацията на антропогенните туристически ресурси, ролята им в съвременното географско разпределение на туризма, основните видове туризъм, свързани с антропогенните туристически ресурси, а така също и с тези на България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Класификация на туристическите ресурси. Природни туристически ресурси. Особености на природните туристически ресурси. Туристически ресурси на релефа. Климат. Води. Растителност и животински свят. Туристически ресурси на защитените територии в глобален мащаб и в България. Видове защитени територии. Лимитиращи фактори за рекреационно усвояване на защитените територии. Антропогенни туристически ресурси. Особености на антропогенните туристически ресурси. Историко-археологически ресурси. Архитектурно-етнографски и религиозни ресурси. Развлекателни паркове. Делови, културни и спортни ресурси. Опазване на туристическите ресурси. Туристически територии и райони.

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Вид на изпита: писмен

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИНОВАЦИИ В ТУРИЗМА**ECTS кредити:** 6**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 2**Методическо ръководство:**

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Курсът е предназначен за студентите спец. "Туризъм" като специализирана информация за спецификата на иновационните дейности в туристическата индустрия. Целта е студентите: (i) да осмислят особеностите на иновационните процеси в туризма; (ii) да придобият основни знания и умения за организиране и управление на иновациите; (iii) да познават методите за планиране на иновационните дейности, както и приложимите организационни структури за тяхната реализация; (iv) да могат да прилагат съществуващите техники за генериране и избор на иновационни идеи; (v) да могат да идентифицират, оценяват и ограничават рисковете, които съпътстват иновационните процеси в туризма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Особености, типология и значение на иновациите в туризма. Структура на иновационните процеси и жизнен цикъл на иновациите в туризма. Иновационни стратегии на туристическите фирми. Планиране на иновациите в туристическите фирми. Фирмена организация, контролиране и одит на иновационните дейности. Генериране и избор на иновационни идеи. Новите технологии и тяхното влияние върху иновационните дейности в туризма. Разработване на иновационни проекти и оценка и избор на портфейл от иновационни проекти. Иновационно бюджетиране и основни бариери пред иновациите в туризма. Икономическият ефект от иновациите. Реинженерингът като иновационна дейност. Рискът в иновационните процеси и видове иновационни рискове в туризма. Критерии, показатели и методи за оценка на иновационния риск. Управление на иновационния риск: планиране, организация и мониторинг на дейността по ограничаване на риска. Управление на иновационния риск в туроператорската и турагентската дейност. Управление на иновационния риск в хотелиерството и ресторантьорството. Национална политика и международно сътрудничество в областта на иновациите. Тенденции и перспективи в иновационните дейности в туризма.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ**ECTS кредити:** 6**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 2**Методическо ръководство:**

Катедра Туризъм

Стопански Факултет

Анотация:

Учебната дисциплина е ориентирана към изследване състоянието на туристическата индустрия, същността на туроператорския продукт и туристическата дестинация, дистрибуцията на продукта и транспортната дейност. Актуалността на проблематиката се определя от нарастващото значение на дейността на туроператорските фирми на вътрешните и международния туристически пазари. Лекционният курс проследява теоретичните постановки, необходими за изясняване спецификата на туроператорската дейност и нейното практическо проявление. Специално внимание е отделено на присъщите ѝ маркетингови техники и операционализиране. Изследвани са в тяхната логическа последователност отделните етапи в развитието на туристическата дестинация и формирането на туристическия пакет. Курсът цели преди всичко студентите по туризъм да овладеят необходимите

знания за организирането на туристически пътувания, за участието в дейности по планиране и управление на туристически дестинации, както и за правното регламентиране на дейността на туристическите агенции в България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Състояние и развитие на туристическата индустрия. Състояние и развитие на международния туристически пазар. Тенденции в развитието на българската туристическа индустрия. Структура на туроператорската дейност. Структура на туристическата агентска дейност. Маркетинг и операционализиране на туроператорската дейност. Детерминиране параметрите и характеристиките на пазара на туроператорска дейност. Структура на продукта на туроператорската фирма. Подготовка на брошура. Развитие на туристическа дестинация и формиране на туристически пакети. Планиране и развитие на туристическа дестинация. "Сглобяване" на туристически пакет. Подготовка на продуктовия микс. Реализация и дистрибуция на продукта на туристическата дейност. Дистрибуционни канали. Търговски структури в туризма. Варианти на доставка и продажба на туристически пакети. Контакт с потребителите. Реализация и дистрибуция на продукта на туристическата дейност. Дистрибуционни канали. Търговски структури в туризма. Варианти на доставка и продажба на туристически пакети. Контакт с потребителите. Транспортно обслужване. Сухопътен транспорт. Воден транспорт. Въздушен транспорт. Услуги, съпътстващи организирането и провеждането на туристическо пътуване. Правно регламентиране на туроператорската и агентска дейност

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

РЕКРЕАЦИОНЕН ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански факултет

Анотация:

Студентите се запознават с мястото и ролята на природните и рекреационни ресурси в териториалната система на отидна и туризма, с основните видове природни рекреационни ресурси и направление за класифицирането им, с основните принципи и приходи, а така също и методологическите и методически основи на изучаване на природните и рекреационни условия и ресурси в България. Разглеждат се и същността, особеностите и класификацията на антропогенните туристически ресурси, ролята им в съвременното географско разпределение на туризма, основните видове туризъм, свързани с антропогенните туристически ресурси, а така също и с тези на България. Целта на курса е да задоволи голямата потребност от знания за курортно-туристически (рекреационни) ресурси. Насочен е към обучението на студентите да действат активно в тази област. Същите ще получат необходимата информация за природните и антропогенните туристически ресурси, методите за оценка и подходите за най-рационалното им и ефективно използване и опазване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и значение на рекреационния туризъм. Биоклиматология. Физични основи на медицинската климатология. Време и климат. Време и климатообразуващи фактори. Атмосферни процеси. Слънчева радиация. Физикогеографски условия. Физиологични основи на медицинската климатология. Методи за изучаване и оценка на климата и времето в курортите. Обща климатична характеристика на страната и нейното физиологично райониране. Влияние на метеорологичните фактори върху човешкия организъм. Антично действащ комплекс (слънчева радиация). Термично действащ комплекс. Аерохимично действащ комплекс. Аероелектро действащ комплекс. Влияние на различните климатогеографски зони върху физиологичните функции. Климатични особености на нашите планини и въздействието им върху човешкия организъм. Климатични зони неприсъщи за България. Използване на климата за лечебни и профилактични цели. Профилактични и лечебни процедури. Аеротерапия. Слънчеви бани. Организиране на рационална морепрофилактика в морските курорти. Същност на морепрофилактиката и организационното ѝ състояние. Някои биоклиматични изисквания на рационална морепрофилактика. Материално-техническа база на лечебния туризъм в курортните комплекси. Изисквания към съвременния балнеоклиматичен център. Лечебен плаж. Климатична база в планинските курорти. Профилактично оздравителна база в спортните комплекси. Морска балнеология. Химия на морската

вода. Хидрохимични и физични особености на Черно море. Върху балнеологичните качества на морската вода, ползване на морепрофилактика и морелечение. Морско балнеолечение. Морски къпания. Топли морски бани. Газови топли морски бани. Алготерапия. Инхалации с морска вода. Пиене на морска вода. Луголечение. Пясъколечение. Калолечение. Физиологично действие на лечебната кал. Приложение на лечебната кал. Рапни бани. Балнеология и балнеолечение. Развитие на балнеологията и балнеолечението. Хидроложки основи на балнеологията. Същност и съставки на минералната вода. Теории за произхода на минералните води. Класификации на минералните води. Балнетехника на минералните води. Балнеолечението и неговата същност. Методи за използване на минералните води в България. Лечебни възможности на българските минерални води. Специализация на балнеологичните курорти. Екологичен (учебно-познавателен туризъм). Същност на екологичния туризъм. Някои предпоставки за развитие на екологичния туризъм в Р. България. Територии за екологичен туризъм в България. Защитени територии. Други природни територии. Управление на въздействието на туризма върху природната среда, в това число зонирание на рекреационните територии, виждането на природосъобразни форми на туризъм, екопътеки и т.н. Същност и особености на организацията на селския туризъм. Исторически преглед на развитието на селския туризъм в Западноевропейските страни, членки ЕО. Еволюция на търсенето на селския туристически продукт. Модели на туристическо поведение, влияние върху развитието на селския туризъм. Същност на понятието селски туризъм. Особенности на организацията и управлението на селския туризъм. Ролята на различни субекти на управление в сферата на организацията и управлението на селския туризъм. Ролята на общинските администрации при организацията и управлението на селския туризъм. Планинските курорти в България - състояние, проблеми, концепции.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Курсът систематизира правната уредба на образованието в националното законодателство във взаимодействието ѝ с основните отрасли на публичното и гражданско право. Целта на курса е, студентите да изучават правно-нормативната уредба на образованието като елемент от мениджмънта и държавното регулиране на образователната дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на правото и обща теория на правото. Произход и същност на правото. Систематизация на позитивното право. Публично и частно право. Обща характеристика на източниците на правото. Класификация. Правни норми - определение и видове. Действие на правните норми. Юридически факти и правоотношения. Действие на правото. Тълкуване на правото - понятие и видове. Прилагане на правото. Субекти на правото. Физически и юридически лица. Обща характеристика, понятия. Гражданско-правен статут на физически лица. Правоспособност и дееспособност. Правни белези в гражданско-правния статут на физическите лица. Юридически лица - понятие и видове. Гражданско-правен статут на юридическите лица. Вещни правоотношения в туризма. Взаимодействие със закона за държавната собственост и закона за общинската собственост. Специфични икономически правила в системата на туризма. Трудови правоотношения в системата на туризма - понятие и обща характеристика. Трудови договори - понятие и видове, конкурси и правила. Правен режим на работното време, почивките, отпуските в туризма. Трудово възнаграждение и системата на работната заплата. Трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност. Прекратяване на трудовите отношения в туризма. Класификация.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Студентите се запознават със съвременните теории, практически подходи и инструменти за управление на човешките ресурси. В процеса на обучение те получават информация за развитието на теоретичната мисъл за човешкия капитал и механизмите за пълноценно управление на човешките ресурси, за управлението на човешките ресурси със стойност. В курса се разглеждат и анализират методологията и технологията за прилагане на различните системи, програми и инструменти. В центъра на вниманието са четирите основни управленски практики, насочени към текучеството на кадри, изпълнението, труда и комуникацията в организацията. Специален акцент се поставя върху въпросите, свързани с мотивацията и мобилността на човешките ресурси, подбора и задържането на таланти. Студентите научават за ролята на мениджърския състав при разработване и прилагане на системите за управление на човешките ресурси, както и за същността на отдел „Човешки ресурси“ в организацията. Курсът е съобразен с предвидения хорариум и позволява да се усвоят управленските практики, свързани с този изключителен ресурс на всяка система.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теорията за човешкия капитал и промяната в понятиения апарат. Същностни различия между „човешки ресурси“ и „персонал“; между „организация“, „фирма“ и „компания“. Разпознаваемост на туристическата организация и добри практики за управление на човешките ресурси в туризма и поддържане на изключително качество на предлаганите продукти и услуги. Структурни и съдържателни характеристики на организацията. Организационно поведение – компетентност, мотивация и удовлетвореност от труда. Съвременната практика „Управление на таланти“. Специфика на работата в екип. Сравнение на понятията „група“ и „екип“. Работа в група и работа в екип. Организиране, провеждане, цели и ползи от тиймбилдинга. Добри практики за тиймбилдинг. Управление на човешките ресурси със стойност. Условия за генериране на стойност в туристическата организацията. Необходимостта и ролята на специалистът по Човешки ресурси в организацията. Основни характеристики на заетите в туризма. Посоки на движение на хора в туристическата организация. Предпоставки за текучеството на персонала. Подбора на кадрите и откриването на таланти служители. Изграждане на компетентност и талант. Обучение и развитие на кадрите в туризма. Добри практики за обучение и развитие на новонаети служители в организацията. Идентифициране на таланти служители. Категории на служителите съгласно матрицата „Компетентност – Изпълнение“ (Laura Stack, 2010). Задържане на таланти служители. Развитие на теорията за изпълнението. Методики за оценка на работата. Основни стъпки за управление на изпълнението (D. Ulrich, W. Brockbank). Стандарти за работа – същност и видове. Необходимост от използване на стандарти за изпълнение. Значение на обратната връзка за изпълнението. Основни средства за получаване на обратна информация от служителите в организацията. Създаване на ефективна структура на труда. Модели за структуриране на труда. Фактори, влияещи върху избора на модел за структуриране на труда. Създаване на ефективно работещи длъжности. Условия за атрактивна длъжност. Техники за събиране на информация за справяне с работата на съответна длъжност в организацията. Техники за препроектиране на работата. Реквизити на длъжностната характеристика. Подходи за управление на стреса. Форми и етапи за проявление на стреса. Най-честите причини за стрес на работното място. Същност и ефективност на комуникационния процес. Комуникационни модели на Шенън и Уивър и на Д. Берло. Принципи на бизнес комуникацията – The 7 C's. Организационна йерархия и комуникационни потоци в нея. Неформални комуникационни канали в организацията. Комуникационна стратегия – същност, специфика и връзка с бизнес стратегията на организацията. Писмени и устни форми на комуникация в управлението на човешките ресурси. Същност и специфика на интервюто. Видове интервю. Интервю с кандидати за работа. Интервю за оценка на работата на служител.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФИНАНСИРАНЕ И КРЕДИТИРАНЕ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансирането на туристическите фирми, проблемите на финансовата и данъчната им политика, управлението на собствения капитал и активите на фирмата, както и ефективността на инвестиционните решения. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданите теми. Разработеният богат текстови материал, казуси и практични задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пари. Публични (фискални) финанси. Консолидиран държавен бюджет. Бюджетен цикъл. Данъци. Данъчна система и политика. Преки имуществени и преки доходни данъци. Косвени данъци. Данък върху добавената стойност. Акцизи. Мита и митническа политика. Неданъчни и данъкоподобни приходи в държавния бюджет. Социално осигуряване. Бюджетен дефицит и неговото финансиране. Държавни разходи. Капитал на предприятието. Финансови резултати от дейността на фирмата. Годишни финансови отчети. Възпроизводство на капитала на фирмата. Инвестиране. Статични методи за оценка ефективността на инвестицията. Динамични методи за оценка ефективността на инвестицията. Риск при инвестирането. Инвестиране във финансови активи. Ликвидност на предприятието. Финансов анализ

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по дисциплината „Туристическа инфраструктура“ дава познания на студентите за ролята и значението на видовете техническа и туристическа инфраструктура, за териториалните им форми и особености, както и за развитието на туристическата инфраструктура като фактор за развитието на туризма. Целта на курса е, студентите да получат познания в областта на изграждането, поддържането и използването на техническата и туристическата инфраструктура.

Съдържание на учебната дисциплина:

Техническа и туристическа инфраструктура – същност, роля и значение за туризма. Класификация на инфраструктурата. Видове инфраструктури. Методически инструментариум за изследване и анализ на инфраструктурата. Интегрирано изграждане и функциониране на инфраструктурата. Управление на инфраструктурата база. Инфраструктурни проекти в туристическия сектор. Ефективност на инфраструктурата база. Инфраструктурни проекти по програми на Европейския съюз Основни транспортни коридори. Основи на устройството на територията. Контрол върху устройството на територията. Изисквания и процедури към изграждане елементите на техническата инфраструктура. Мрежи и съоръжения на техническата и социалната инфраструктура. Устройствени схеми и планове – създаване, одобряване и изменение. Организация на инвестиционния процес за изграждане на инфраструктурата. Организация и управление на поддържането на туристическата инфраструктура. Инфраструктурата и екологичната политика. Система за управление на околната среда. Управление на риска в изграждането, поддържането и използването на териториалната и туристическата инфраструктура.

Технология на обучението и оценяване:

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Вид на изпита: писмен

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански Факултет

Анотация:

Целта е студентите: (i) да придобият теоретически знания и практическа информация за целите, функции и структурата на съществуващите международни туристически организации; (ii) да познават предимства и задълженията от членуването в съответните международни туристически организации на националните туристически администрации, браншовите туристически организации и отделните туристически предприятия; (iii) да могат да идентифицират политиките, провеждани от различните видове международни туристически организации; (iv) да познават и да могат да ползват основните видове информационни услуги и материали, предоставяни от международните туристически организации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Типология на международните туристически организации. Световната организация по туризъм. Техники за осъществяване на контакти и водене на преговори по време на туристическите изложения и туристическите борси. Световния съвет по пътуванията и туризма. Световна асоциация на пътническите Агенции. Природа и същност на етиката на деловите отношения и комуникациите в организацията. Организационни структури и политика на Европейските регионални икономически съюзи за насърчаване развитието на туризма. Етика в дейността на съвременната организация. Организационни структури и политика на Тихоокеанските и Азиатски регионални икономически съюзи за насърчаване развитието на туризма. Деловото общуване в туристическите организации. Международна асоциация на научните експерти по туризъм. Международна академия по туризъм. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Европа. Федерация на международните младежки туристически организации. Международно бюро за социален туризъм - Брюксел. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Северна и Южна Америка. Организационни структури и политика на Американските регионални икономически съюзи за насърчаване развитието на туризма. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Близкия Изток. Организационни структури и политика на Африканските регионални икономически съюзи за насърчаване развитието на туризма. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Северна Африка. Организационни структури и политика на регионални икономически съюзи от Близкия Изток за насърчаване развитието на туризма. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Южна Африка. Международни правни източници в туризма – Обща резолюция на конференцията на ООН по Международен туризъм и Пътешествия, Развитие на туризма. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Централна Азия. Декларация за туризма от 04/11/1994г. Авиационен кодекс. Международни туристически борси в Европа. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Североизточна Азия. Международни хотелски правила. Правила за предоставяне на хотелиерски услуги. Международни туристически борси в Северна и Латинска Америка. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Югоизточна Азия. Туристическа Харта. Международни туристически борси в Африка и Близкия Изток. Техники за осъществяване на контакт и преговори с представители на организации от страни на Океания. Монреалска Декларация от 12/09/1996г. Манилската Декларация за Социалното Въздействие на Туризма от 22/05/1997г. Международни туристически борси в Азия и Австралия. Тенденции в развитието на деловото общуване в туристическите организации.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРОЕКТИРАНЕ НА ХОТЕЛИЕРСКИ И РЕСТОРАНТЪОРСКИ ПРОДУКТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс включва основни въпроси на подготовката и проектирането на хотелиерския и ресторантьорския продукти. Той е разработен в съответствие с дър-жавните изисквания за подготовка на студенти от икономически специалности. Целта е студентите да получат задълбочени знания за управлението на процеса на проектирането на продуктите на тези две важни сфери на туристическата индустрия и да се запознаят с основни практически проблеми и подходи в условията на пазарната икономика. За успешното реализиране на програмата са необходими предварителни знания по управление, маркетинг и бизнес планиране. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: Усвояване на теоретични знания за същността на продуктите на хотелиерските и ресторантьорските фирми. Усвояване на знания и умения за управление на процеса на проектиране на продукта. Формиране на умения за самостоятелно разработване на продукт на хотелиерска и ресторантьорска фирма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Продуктова и производствена концепции - същност и приложение в управлението на хотелиерските и ресторантьорските предприятия. Предимства пред останалите маркетингови концепции. Същност и специфика на хотелиерския и ресторантьорския продукт. Пазар на хотелиерския и ресторантьорския продукт. Управление на процеса на проектиране на хотелиерския и ресторантьорския продукт. Етапи в процеса на управлението на проектната дейност. Особенности на управлението при създаването на продуктите на хотелиерството и ресторантьорството. Предпроектни дейности - същност, съдържание и необходимост от осъществяването им. Информационно осигуряване на процеса на проектиране на продуктите на хотелиерството и ресторантьорството. Източници на информация. Видове информация. Информационна система. Методи за набиране на информация. Методи за обработка и анализ на информацията. Създаване на база данни и съдържание на базата данни. Проучване пазара на хотелиерския и ресторантьорския продукт и конкурентите - същност и етапи. Методи за проучване. Показатели за анализ и оценка. Прогнозиране продажбите и пазарния дял на продукта на хотелиерството и ресторантьорството - същност, значение и методи. Капиталови и човешки ресурси за създаване на хотелиерския и ресторантьорския продукт. Анализ и оценка на капиталовите ресурси – диференциране, типизиране и категоризиране. Анализ и оценка на човешките ресурси. Качество на продуктите и култура на обслужването. Проучване на потребителското търсене на проектирания продукт - видове проучвания и методи. Избор на целеви пазари.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЛОГИСТИЧНИ СИСТЕМИ В ХОТЕЛИЕРСКАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

“Логистични системи в туризма” запознава студентите със същността на логистичната концепция, връзките и зависимостите между логистиката и другите функционални области на фирменото управление туризма, елементите и функциите на логистичните системи, основните подходи и методи за управление на логистичните системи, тенденциите, опита и ефекта от функционирането на логистичните системи в различните сфери и отрасли на икономиката. Задълбочено се изясняват мястото и ролята на

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

участниците в логистичния процес, както и характеристиките на взаимоотношенията помежду им. Разкриват се особеностите на логистичните системи в туристическите дейности, в сферата на услугите и в обществения сектор. Специално внимание се отделя на техниките и технологиите, използвани в организацията и управлението на логистичните системи. Подчертава се значението на интегрираното управление за ефективното функциониране на логистичните системи. Дисциплината има за цел да запознае студентите с мястото и ролята на логистиката в икономиката, туризма и в различните организации, основните подходи и методи за нейното управление, както и със световните тенденции, опита и постиженията на водещи организации в приложението ѝ. Задълбочено се изясняват предметът, обектът и обхватът на Логистичните системи в организационен, национален и международен мащаб.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, цели и задачи на логистика туризма. Логистиката като процес обслужващ възпроизводствения цикъл. Логистиката през годините - развитие на теорията и практиката. Същност, елементи и функции на логистичните системи в туризма. Основни характеристики на логистичната система за управление на логистичния поток. Актуални проблеми на логистичните системи в туризма. Логистични канали на снабдяването в туризма. Посредници - същност, функции. Интернационализация на логистиката-транснационални фактори, нови моменти. Интернационализация на логистиката - стратегическо партньорство. Основни задачи на логистиката в условия на Интернет. Интернет като световен тържен център. Управлението на логистичния процес - стратегическо и оперативно-тактическо планиране. Управлението на логистичния процес - управленски решения, информационна система. Физическа дистрибуция - същност, цели и дейности. Участници в дистрибуционния процес. Логистична концепция за физическата дистрибуция. Логистична мрежа и логистични вериги. Физически поток в дистрибуционния процес. Управление на материалните запаси - необходимост от поддържане на запаси. Проектиране на логистични вериги. Логистични дейности, анализ на логистичните дейности. Превръщане на складовете в дистрибуционен център. Проектиране на логистични системи в туризма. Тенденции в развитието на транспортните услуги. Клиенти в дистрибуционната верига - етапи на обслужване. Използване анализа за подобряване обслужването на клиентите. Дистрибуция в условията на евроинтеграция. Влияние на средата. Свободни икономически зони. Комуникации и информационна система на логистиката

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

КЕТЪРИНГ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански факултет

Анотация:

Организацията и управление на кетъринга е съществена част от съвременната организация на извън-домашното хранене. Той е свързан както с развитие на нова концепция за организиране на хранене на популационно ниво, така и акцентирание върху събитийно хранене чрез обслужване на частни и корпоративни клиенти. Дадена е подробна характеристика на съвременните принципи на индустрията свързана с храни и напитки подчинена създаване на празници и/или организиране храненето на специални групи от населението дефинирани по различни признаци – здрав/болен, възраст, социален статус, професионална характеристика. Акцентира се върху практическите аспекти при стартиране, организация и управление на различните видове кетърингов бизнес за подготовката на висококвалифицирани специалисти в тази област. Целта на учебната дисциплина е усвояване на основни знания за същността, значението, разновидностите и съвременните изисквания към кетъринговия бизнес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кетъринг - общи понятия и дефиниции. Историческо развитие. Кетъринг, ресторантьорство, институционално хранене. Видове кетъринг - корпоративен и социален; институционален; индустриален, самолетен, стандартен (протоколен, концептуален). Общи принципи на създаване. Индивидуални предпоставки и ресурси за стартиране на кетърингов бизнес. Организация на кетърингов бизнес - стартиране, законово устройство. Условия, предпоставки. Оборудване. Уреди и инструменти.

Изисквания към персонала. Авиационен кетъринг: концепция, организация. Планиране на менюта - стандартно меню, вегетарианско, кошер, меню за диабетици, безглутеново и безлактозно меню. Индустриален кетъринг. Институционално. Принципи на изграждане на институционално хранене – детски градини, училища, здравни заведения – нормативни документи. Създаване на меню, съставки за меню - връзки с доставчици. Качество на продуктите, качество и безопасност на готовата храна. Продажба на продукти и услуги. Маркетинг и реклама на кетъринговия бизнес. Планиране на мероприятие. Етапи на технологичния процес при парти сървиз. Изготвяне на оферта в съответствие със спецификата на мероприятието. Банкет - международни системи за обслужване по време на банкет. Технологии на обслужване по време на банкет. Организация на залата, подреждане на гостите. Организация на обслужването при различни видове кетъринг – приеми (Прием ‘А ла рус’, ‘А ла фуршет’, коктейл, чай); авиационен, кетъринг по време на форуми и други делови събития.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА НЕМАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ В ХОТЕЛСКИЯ КОМПЛЕКС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Целта е студентите: (i) да познават скритата, невидима част на фирмената стойност, формирана под действието на нематериалните активи или т.нар. „интелектуален капитал“; (ii) да могат да идентифицират различните видове нематериални активи като част от интелектуалния капитал на туристическите фирми и ефективно да се възползват от тях при изграждане на конкурентното предимство на хотелиерските и ресторантьорски предприятия; (iii) да познават и да могат да прилагат различните подходи и методи за измерване на интелектуалния капитал и респективно на нематериалните активи в хотелиерската и ресторантьорска дейност; (iv) да са в състояние да управляват интелектуалния капитал, респективно нематериалните активи за целите на иновационната дейност на хотелските и ресторантьорските предприятия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и обхват на интелектуалния капитал. Значение на интелектуалния капитал за фирмената стойност. Структурни компоненти на интелектуалния капитал. Състояние и развитие на теориите за интелектуалния капитал. Нематериалните активи в иновационната активност. Роля и значение на нематериалните активи в иновационните процеси. Класификация на нематериалните активи. Ускоряване на иновационната активност. Подходи и методи за измерване на интелектуалния капитал. Подходи за измерване на интелектуалния капитал. Методи с акцент върху нематериалните активи. Методи с акцент върху самостоятелните индикатори. Методи с акцент върху формите на интелектуалния капитал. Управление на интелектуалния капитал за целите на иновационните процеси и повишаване на фирмената стойност. Планиране на дейността по управление на интелектуалния капитал. Организация на дейността по управление на интелектуалния капитал. Контролинг на ефективността на интелектуалния капитал.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ В ХОТЕЛСКИТЕ КОМПЛЕКСИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм
Стопански факултет

Анотация:

Студентите ще се запознаят със съвременните теории, практически подходи и инструменти за стратегическото планиране. В процеса на обучение те ще получат достатъчно информация за предпоставките, които обуславят необходимостта от стратегическо мислене и действие на всички равнища в икономиката. Ще се разграничават спецификата в методологията и технологията на разработване на различните фирмени стратегии. Специално внимание ще бъде отделено на иновационните стратегии и стратегиите за пълноценно използване на човешкия капитал. Ще се аргументират различните бариери за избор и осъществяване на стратегии и инструментите за тяхното преодоляване в съвременния икономически контекст. Курсът е съобразен с предвидения хорариум и позволява да се усвоят същността, ролята, инструментите и възможностите на стратегическото планиране. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият знания и умения по преподаваната материя и се формира у тях ясна визия и убеждение, че стратегическото планиране е философия и инструмент за постигане на фирмените цели, за просперитет на всяка икономическа система в съвременния свят.

Съдържание на учебната дисциплина:

Еволюция в теорията и практиката на планирането. Предпоставки и философия на основни стратегически модели. Стратегията като елемент на икономическата политика. Стратегическото планиране - определение, характеристики, равнища. Взаимодействия на стратегическото планиране с другите видове планиране. Принципи на стратегическото планиране. Подходи и методи на стратегическото планиране. Видове фирмени стратегии - характеристики на основните типове. Субекти и организация на стратегическото планиране. Анализ на външната и вътрешната среда. Прогнозиране на факторите на външната и вътрешната среда. Определяне на основните насоки на развитие. Стратегически анализ и анализ на конкурентите. Избор на фирмена стратегия. Организационна стратегия - същност и етапи на провеждане. Видове стратегии по основните дейности. Стратегическа маркетингова стратегия. Стратегия на научно-изследователското осигуряване. Стратегии за повишаване производителността на човешкия фактор. Стратегически решения в условията на евроинтеграцията и глобализацията - възможности и бариери при избор на стратегии и осъществяването им.

Технология на обучението и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

КУЛИНАРЕН ТУРИЗЪМ**ECTS кредити:** 5**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Семестър:** 3**Методическо ръководство:**

Катедра Туризъм
Стопански факултет

Анотация:

Познаване на кулинарния туризъм е необходимо за организиране на конкурентоспособен свързан с храненето продукт. Храненето в туристическото преживяване има значение не само като елемент от туристическото преживяване, но и като самостоятелен повод за пътуване. Кулинарията е част от културата на дадена общност и кулинарният туризъм трябва да се изучава като елемент на културния туризъм. Той създава идентичност и е фактор за стимулиране развитието на местната общност. В курса по кулинарен туризъм се разглеждат видовете туристически пътувания стимулирани от интерес към храни и хранене, класификацията на видовете кулинарен туризъм, създаване на кулинарния продукт и представянето му на пазара, особеностите на кулинарния туризъм в ерата на глобализацията. Изучават се тенденциите в съвременното хранене, здравословно хранене е дадена подробна характеристика на съвременното хранене, предпоставките за развитие на кулинарен туризъм и фактори, които го стимулират и или затрудняват. Разглеждат се основните мотиви и нагласи на кулинарните туристи. Застъпени са нови концепции в кулинарния/гурме туризъм като молекулярна гастрономия, Slow foods, конвергенция и адаптация в съвременното хранене както и особеностите на някои световно известни кухни. Целта на учебната дисциплина е усвояване на основни знания за същността и значението на кулинарния туризъм.

Седмичен хорариум: 3л + 0су**Вид на изпита:** писмен

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни тенденции в храненето. Хранене и глобализация - конвергенция, адаптация. Туризм свързан с храни и хранене. Дефиниране на концепцията кулинарен туризъм. Класификация. Културни аспекти на храненето. Културна идентичност. Структурализъм. Концепцията за бързо хранене и Мак Доналдизацията в храненето. Ресторантски вериги. Ролята на храната и виното за регионалното развитие. Профил на кулинарния турист. Поведение на кулинарния турист. Типология на поведението на кулинарния турист. Кулинарен туризъм базиран на световно известни национални кухни- френски кулинарни традиции. Италианска кухня - особености и специфика. Съчетаване на храни и вино в италианската кулинарна традиция. Японска кухня - суши. Индийска кухня. Популярни дестинации за кулинарен туризъм – Австрия, Австралия. Новата глобална кухня – автентичност и местна идентичност в постмодерната гастрономия. Управление на кулинарния туризъм – предизвикателства и перспективи.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ХРАНЕНОТО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризм

Стопански факултет

Анотация:

Познаване на Европейското законодателство е необходимо за специалистите, които работят в областта храненето и хранит е включително тези ангажирани в ресторантьорството и хотелиерството. Гарантиране на безопасни храни на различни нива-производство, преработка, транспорт, съхранение и предлагане на клиента е задължително условие за развиване на успешен бизнес свързан с храни и хранене. В този аспект специалистите по туризъм трябва да познават и интерпретират понятието “риск“, анализ на риска и неговите три компонента – определяне на риска, управление на риска и комуникация на риска. В курса по Европейско законодателство в областта на храните и храненето студентите ще се запознаят с основни директиви и нормативни документи свързани с тях, които контролират безопасността на храните у нас - тяхната интерпретация и прилагане за гарантиране на безопасни и безвредни храни за населението. Целта на учебната дисциплина е усвояване на основни нормативни документи свързани с гарантиране качеството на храните.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни тенденции в храненето. Хранене и глобализация- конвергенция, адаптация. Свободно движение на храни и свързани с храните заболявания. Директива на ЕС 178/2002 поставяща общите принципи и изисквания на към за храните и формулираща хигиенните критерии и процедури за гарантиране безопасност на храните. Директива на ЕС 882/2004 за официален контрол на храните и фуражите, контрол върху здравето на селскостопанските животни и основни правила за опазване на общественото здраве. Директива на ЕС 2073/2005 регулиращи микробиологичните критерии за хранителни продукти. Принципи на изграждане на НАССР в страните от Европейския съюз (852/2004). Препоръки на Европейската комисия по ГМО за избягване на замърсяване на зърнените култури с ГМО – 2010 година. Етикетирание на храните и информираност на потребителя – Европейски препоръки. Изисквания на хармонизираното законодателство по храните. Директива на ЕС 2008/100/ от 28 Октомври 2008 допълваща Директива 90/496 за хранителна информация при етикетирание на храните.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПРОМОЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината представя комплекса от приложни знания в областта на промотирането на туристически продукти и услуги. Учебната програма се основава на фундаменталната маркетинговата теория за маркетинговия комплекс. Предвидената лекционна заетост обхваща техниките за промоции, отстъпки и допълнителни безплатни туристически услуги. Към всички отделни групи промоционални дейности са представени практически примери. Особено значение се отделя на каналите на разпространение на промоциите и стратегическите техники за спечелване аудиторията на потребителя на туристическата услуга. В учебния процес се обръща особено внимание на методите за промовиране чрез новите технологии, интернет приложения и уеб базирани системи за промотиране като начин за нов вид рекламиране на туристическия продукт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и съдържание на промоционалните дейности в туризма. Комуникационни стратегии за промоционалните дейности в туризма. Реклама, стимулиране на продажбите и промоционални дейности в ресторантьорството. Концепции при Промоционалните дейности в туризма. Промоционални дейности за Корпоративни клиенти – предлагане на промоционални и специални цени. Предлагане на добри условия за пакетни услуги. Видове отстъпки. Видове допълнителни услуги по желание на клиента. Видове отстъпки за Корпоративни клиенти. Разработка, оценка и въвеждане на нови туристически продукти като промоция. Основни инструменти за стимулиране реакцията на целевата аудитория към туристическия продукт. Намаления, отстъпки, вариране на цена – промоционални цени за ранни записвания, сезонни продажби, цени за специални категории клиенти, бонус отстъпки. Разработка и предоставяне на допълнителни безплатни услуги за придобиване на максимален период от пътувания. Промотиране на туристически продукт чрез награда. Промовиране чрез формат. Промотиране чрез томболи – като специален вид награда, присъждана на мястото на предоставяне на туристическите услуги. Разработка на допълнителни услуги и продукти в ресторантьорството. Видове промоции в ресторантьорството. Допълнителни промоционални дейности чрез ефестивни средства на рекламата и PR техниките. Промоционални дейности като специален вид награда чрез Сертификати или купони, Идентификационни уеб кодове - даващи собственика право на отстъпка от цената на придобиване на туристически услуги. Позициониране, репозициониране и „подсилване” на имиджа на туристическия продукт. Привличане на нови клиенти. Предоставяне на услуги с добавена стойност, внимание към клиентите по време на празниците, както и засилено лично отношение към редовните. Интеркултурни особености при изготвяне на промоционалните дейности в хотелиерството и ресторантьорството. Привличане на потребители чрез промоция и чрез специални предложения, съобразени с религиозни, социални и лични особености. Адекватност при изготвяне на предложенията.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФАКТОРИНГ В ХОТЕЛИЕРСКАТА И РЕСТОРАНТЬОРСКА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Курсът лекции е подготвен като специализирана информация за факторингът като специфична и сравнително нова форма на търговско посредничество, която позволява да се търсят по-добри възможности за постигане на финасовите цели на стопанските субекти в хотелиерството. Целта на курса е студентите по туризъм: (i) да познават особеностите на факторинга, неговите разновидности и механизма му на функциониране в хотелиерството; (ii) да могат да адаптират приложението на методическия инструментариум на факторинга към условията на хотелиерската дейност; (iii) да са в състояние да разработват система от критерии и показатели за оценка на риска от използването на

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

факторинга в хотелиерската дейност; (iv) да придобият специализирани знания и умения за анализ и оценка на резултатите от приложението на факторинга в хотелиерството; (v) да формулират управленски решения за усъвършенстване приложението на факторинга в хотелиерската дейност. С оглед на така поставените цели лекционният материал в три отделни блока, а семинарните занятия съответно в два отделни блока. Курсът е ориентирана към обучението на студентите, които желаят да се реализират в сферата на международния туризъм и по-специално във фирми, занимаващи се с хотелиерска и финансово-консултантската дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични въпроси на факторинга. Състояние и развитие на теорията за факторинга. Механизми за функциониране на факторинга. Икономически предимства и ограничения от приложението на факторинга. Методи и методология на факторинга в хотелиерската дейност. Факторингът в стратегията на търговското предприятие. Методически инструментариум на факторинга в хотелиерската дейност. Оценка и управление на риска на факторинговите операции в хотелиерската дейност. Приложно-практически въпроси на факторинга в хотелиерската дейност. Фактори, определящи решението за използване на факторинг в хотелиерската дейност; Анализ и оценка на приложението на факторинга в хотелските предприятия. Насоки и препоръки за усъвършенстване на факторинга в хотелската дейност

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ХОТЕЛИЕРСКИ И РЕСТОРАНТЪОРСКИ ВЕРИГИ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината е предназначена да предостави общообразователни и специализирани теоретични знания и практически умения по въпросите на планиране, проектиране и реализация на ресторантърски и хотелиерски вериги. Работи се за разбиране на мястото, ролята и значението на хотелиерските и ресторантърски вериги, същност и съдържание на пазар на хотел-ресторантските стоки механизъм за организация и управление на пазара. Изучават се основни аспекти на франчайзинка в хотелиерството и ресторантърството както и иновации в ресторантърството и хотелиерството и маркетинг и реклама свързани с тези основни туристически дейности. Предвижда се разработване на реферат под формата на презентация, ориентирана към актуални аспекти и иновации в областта на ресторантърските вериги.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретико–методологически въпроси на ресторантърските и хотелиерски вериги. Ресторантърска и хотелиерска дейност като основна туристическа дейност, фактори за развитие. Хотелиерски и ресторантърски вериги - характеристика, функции, нормативна база. Особености и съвременни тенденции в веригите за бързо хранене. Културални аспекти при планиране и организиране на извъндомашното хранене. Форми и технология на обслужване в ресторантърството. Планиране, проектиране и реализация на иновации в хотелиерските вериги. Франчайзинг. Пазар на хотелиерския и ресторантърски продукт. Маркетинг, реклама, връзки с обществеността.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ И ТУРИСТИЧЕСКО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Катедра Туризъм
Стопански факултет

Анотация:

Обучението по дисциплината включва изучаване в теоретичен и практически план на туристическото поведение и на мотивите, които го обуславят. Познанието в дълбочина на детерминантите и мотиваторите, които са в основата на предприемането на пътувания, предоставя една значителна свобода и компетентност по отношение на сегментирането на туристическия пазар и дефинирането на различните видове туристи. За специалистите в туризма е изключително важно да могат да изследват и проучват психологическите и социални мотиви, от които са водени туристите при вземане на решение за потребление на туристически стоки и услуги. Получените знания и информация в тази конкретна сфера със сигурност ще доведат не само до генериране на по-високи приходи в туристическите предприятия, но и до значително подобряване на качеството на обслужване в туризма и ефективността на туристическата дейност като цяло. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият теоретични знания по отношение на мотивацията на туристите за предприемане на туристически пътувания и тяхното приложение в реални пазарни условия. Базисните знания, които получават студентите са насочени към изследване на същността и видовете туристическо поведение, основните фактори, които го обуславят, спецификата на социалните контакти и общуване при туристите, културното обогатяване, културния шок и моделирането на процеса за вземане на решение и покупка на туристическо пътуване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на туристическото поведение – туристическо поведение и потребителско поведение, етически и емически подход, концептуални схеми и теории, туристически проучвания. Социални роли и индивидуални характеристики на туристите. Демографски фактори детерминиращи типовете туристическо поведение. Туристическа мотивация – проучване и анализ на мотивите за предприемане на туристическо поведение. Проучване и избор на туристическа дестинация. Характеристика и особености. Изграждане на имидж и промотиране на туристическа дестинация съобразно туристическите мотиви и поведение. Социални контакти и общуване при туристите – взаимоотношения „турист – други туристи“. Социални контакти и общуване при туристите – взаимоотношения „ турист – местно население, домакини“. Културно обогатяване и културен шок – дефиниция и особености. Възприятия и преживявания на туристите в туристическото място – „туристическо поведение на място“. Моделиране на процеса за вземане на решение и покупка на туристическо пътуване. Специфика на туристическото поведение при пакетните пътувания. Лоялни туристи – създаване, привличане, поддържане. Проучване и измерване на удовлетвореността на туристите. Тенденции в туристическото търсене, породени от промени, настъпващи в туристическата мотивация и поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практиката и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНСКО КОНСУЛТИРАНЕ В ХОТЕЛИЕРСКАТА И РЕСТОРАНТЪОРСКА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм
Стопански факултет

Анотация:

Курсът лекции е подготвен като специализирана информация за управленското консултиране в сферата на хотелиерството и ресторантьорството. Целта на курса е студентите по туризъм: (i) да възприемат консултирането на ръководствата на хотелиерските и ресторантьорски предприятия като необходима и ценна услуга, която им се предоставя срещу заплащане от обективни външни лица с цел подпомагане подобряването на управлението, функционирането и икономическите резултатит на техните организации; (ii) да познават видовете и възможностите на отделните инструменти на управленското консултиране; (iii) да могат да установяват стабилен и ползотворен диалог между консултантите и мениджърите на хотелските и ресторантьорски предприятия, който да резултира във вземането и прилагането на реални, пратически-ориентирани управленски решения. С оглед на така поставените цели лекционният материал в три отделни блока, а семинарните занятия съответно в два отделни блока.

Курсът е ориентирана към обучението на студентите, които желаят да се реализират в сферата на международния туризъм и по-специално във фирми, занимаващи се с хотелиерска, ресторантьорска, консултантска и маркетингова дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Консултиране за организационна промяна. Стимулиране и развитие на предизвикателството за организационна промяна. Консултиране с цел промяна. Създаване на стойност чрез взаимодействието между клиент и консултант. Компетенции на управленските консултанти. Цялостно системно консултиране. Ролята на консултантите за създаване на устойчиви резултати. Промяна на управленските рамки и перспективи. Интервенционна и организационна промяна: създаване на капацитет за организационна промяна. Използването на метафори в консултирането за организационна промяна. Ефекти на консултирането с цел промяна. Консултационните процеси за организационна промяна. Вариация на традиционните подходи към фирмена диагностика и разкриване на бизнес процесите. Сътрудничеството клиент-консултант. Взаимоотношенията клиент-консултант. Действия на клиентите при управлението на взаимоотношението „клиент-консултант”. Вътрешен анализ на взаимоотношението „клиент-консултант”. Консултирането като комплексен процес на взаимоотношения. Системна концепция на интервенциите. Увеличаване на ефективността на сътрудничеството „консултант-клиент”. Двойствената роля на това да бъдеш едновременно и клиент, и консултант. Предизвикателството „външна безпристрастност – притажаване на вътрешни познания и информация”. Създаването на рамка на взаимодействие на много нива. Доверие и власт при управленското консултиране. Създаване на карта за политическия терен на клиента – консултантски модел за анализ. Валстови основи и властова употреба в консултирането. Постигане на доверие при консултирането – отказ от импровизации. Тенденции и актуални проблеми в управленското консултиране. Индустрията по управленско консултиране. Използването на създаването на пътеки на знанието във висшето управленско консултиране. Модели на управленско консултиране. Оценъчни изследвания с цел подобряване на консултантската практика. Тенденции и техники в управленското консултиране. Изграждането на отговорна фирма отвътре навън. Новата роля на човешките ресурси и консултантите по организационно развитие. Инструменти, базирани на информационните технологии за визуализиране за разширяване на възможностите за разработването на стратегически решения. Дефиниране на границите пред новото експертно познание: как управителния персонал може по-успешно да защити своите позиции. Дефиниране на правомощията и отговорностите на управленския персонал. Дефиниране на очакванията от дейността на консултантите.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕНИДЖМЪНТ НА ДЕЛОВИТЕ ПРОЯВИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за цел да акцентира върху особеностите и спецификата на деловите събития в туризма, търсенето и предлагането на техните продуктови разновидности – конгреси, конференции, симпозиуми, корпоративни срещи, изложения, инсентив програми и възможностите за тяхното ефективно управление. Чрез лекционния курс студентите получават базови знания относно технологията на организиране на делови събития и алтернативните варианти за измерване и оценка на тяхната значимост. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият базови знания и практически умения по преподавания материал. Очакваните резултати се изразяват в придобиването от студентите на познания относно основните организационни особености на деловите прояви и спецификата на тяхното управление. Акцентира се и върху създаването на умения за самостоятелно прилагане на теоретичния материал в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на деловите прояви и концепцията MICE – Срещи, Инсентив пътувания, Конференции и Изложения. Фактори, обуславящи главните насоки в управлението на деловите събития. Търсене и предлагане на основните продуктови разновидности на деловите срещи в туризма. Маркетинг и PR на деловите прояви в туризма. Международни делови прояви и срещи. Ключови тенденции в развитието на

деловите прояви. Организация и технология на конгреси, конференции, симпозиуми, корпоративни срещи и събития. Организация и провеждане на търговски и потребителски изложения. Изработване на инсентив програми и провеждане на инсентив пътувания. Съвременни информационни и комуникационни технологии, прилагани в управлението на деловите прояви. Измерване и изолиране на икономическия ефект от провеждането на делови срещи. Концепцията ROI (Възвръщаемост на инвестициите) за измерване ефективността на конферентните мероприятия. Качествена оценка на деловите прояви – създаване на степенна скала и оценъчна скала. Качествени показатели за измерване значимостта на деловите срещи и постигнати ефекти. Комуникационният процес като основа за постигане на по-добри резултати в организацията на делови прояви.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СПА И УЕЛНЕС ХОТЕЛИ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Курсът лекции е подготвен като специализирана информация за типологията и особеностите на функционирането на балнеологичните структури, каквито са спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения за рехабилитацията и физиотерапията. Целта на курса е студентите по туризъм: (i) да се запознаят със съществуващите организационни структури в балнео, спа и уелнес туризма; (ii) да познават и да могат да управляват предлагането на специфичните дейности в спа и уелнес хотелите и специализираните заведения за балнеолечение, профилактика и рекреация като балнео-, водо-, кало- или парафинолечение и др.; (iii) да могат да осъществяват управление на специфичните видове персонал в балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения, като са в състояние да планират, организират и контролират дейностите по набор, подбор и развитие на персонала, който е непосредствен контакт с клиента/пациента и който осъществява процедурите, свързани с балнео-, водо-, кало-, луго или парафинолечение; (iv) да могат да формулират и прилагат подходяща маркетингова политика по основните ѝ компоненти. Курсът е ориентирана към обучението на студентите, които желаят да се реализират в сферата на международния туризъм и по-специално в хотелиерски фирми или специализирани заведения, занимаващи се с балнеология, профилактика и рекреация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Историческо развитие на балнеологията и предлагането на спа и уелнес услуги. Ресурсна обезпеченост на подсектора на балнео, спа и уелнес туризма (подсектора на „Термализъм“). Структура на термализма: балнеолечение, таласотерапия, спа. Икономически ефект от подсектора на балнео, спа и уелнес туризма (от подсектора „термализъм“). Организационни структури в балнео, спа и уелнес туризма според собствеността. Организационни структури в балнео, спа и уелнес туризма според структурата на развиваната медицинска дейност. Географско разпределение на организационни структури в балнео, спа и уелнес туризма. Основни терапевтични индикации на балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения: Ревматология. Белодробни проблеми/УНГ. Психосоматични заболявания. Метаболитни и храносмилателни нарушения. Пикочно-полов апарат. Смущения при развитието на децата. Дерматология. Заболявания на устната лигавица. Гинекология. Флебология. Сърдечно-съдови заболявания. Болести на обмяната. Основни терапевтични техники в специализираните медицински термални заведения. Вътрешна хидротерапия: инхалации, гаргари, пулверизиране, пиене на вода. Външна хидротерапия: вана, душ, локални апликации. Целева терапия: диететика, релаксация, хранителни консултации, лекции, индивидуален инструктаж. Основни терапевтични техники в балнео, спа и уелнес хотелите. Физически упражнения в плувен басейн. Гимнастика. Различни видове масаж. Сауна, хамам. Ароматерапия. Вана, душ, водоструен масаж (джакузи). Обвивания. Естетични процедури, пилинг. Основни дейности на персонала, изпълняващ термални процедури в балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения. Посрещане и поемане на пациента/клиента. Организация на работното място. Извършване на процедурите. Осигуряване на хигиена и безопасност. Общуване в работна обстановка. Набор, подбор и управление на персонала, изпълняващ термални

процедури в балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения. Предхождащо и продължаващо професионално обучение на персонала, изпълняващ термални процедури в балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения. Сертифициране и валидиране на знанията, компетентностите и уменията. Продуктова и ценова политика на балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения. Дистрибуционна (пласментна) и рекламна и промоционална политика на балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения. Връзки с обществеността на балнео, спа и уелнес хотелите и специализираните медицински заведения

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ХОТЕЛСКА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

В съответствие с новата визия за туристическата индустрия, учебната дисциплина предлага нов и широкообхватен поглед върху основните проблеми и прийоми за конкурентна борба. Акцентът е поставен върху възможностите за моделиране на хотелиерската дейност към новите изисквания и потребности на пазарната среда. В този контекст туристическата анимация се интерпретира като елемент на хотелиерския продукт, който активизира поведението на туристите за удовлетворяване на потребности от физическа активност, игра, приключения, овладяване на нови умения и знания, творчество, чрез специално структурирани програми. Целта на курса е да запознае и насочи студентите към онези способности, чието прилагане способства за постигане на конкурентно предимство в хотелиерството. Посредством анимацията се извеждат отличителните аспекти на съвременния туризъм във връзка с възможностите за повишаване ефективността на хотелиерските дейности и постигането на максимална удовлетвореност у потребителя на хотелиерски продукт. Включването на дисциплината в учебния план е обосновано от нарастващото в световен план значение на потребителя в туризма и пълното задоволяване на заявените и предполагаеми потребности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Общ преглед на спецификата на туристическата анимация – същност, характеристика и значение. Основни понятия и видове туристическа анимация. Фактори на туристическата анимация. Туристическата анимация в хотелиерството. Същност, видове и съдържание на туристическата анимация в морските курортни комплекси. Същност, видове и съдържание на туристическата анимация в планинските курортни комплекси. Интерпретация на туристическата анимация в зависимост от специфичната област. Интерпретация на туристическата анимация в зависимост от сезона. Технология и организация на работата на аниматора. Изисквания към длъжностното наименование на аниматора

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТЕХНОЛОГИЧНИ СИСТЕМИ НА ХОТЕЛИЕРСКАТА И РЕСТОРАНТЪОРСКА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

Учебната дисциплина изучава процесите и технологията за подготовка, „производство” и предлагане на хотелиерски продукт от хотелиерските и ресторантьорски предприятия. Ориентирана е към обогатяване познанията на студентите във връзка със сложната им и комплексна дейност, както и по отношение на изпълняваните от тях функции. Целта на курса е да запознае и насочи студентите към онези технологични схеми и основни технологии, за които технологичните изисквания са определящ фактор за организацията и осъществяването на хотелиерската и ресторантьорска дейност. Включването на дисциплината в учебния план е обосновано от необходимостта за постигане на интегрирано управление на цялостния процес на производство и предлагане на туристически продукт. Ползвайки световния опит, дисциплината разглежда различни информационни и управленски системи, интеграцията на които позволява бързо въвеждане на нови продукти, както и усъвършенстване на съществуващите. Лекционният курс цели преди всичко студентите да овладеят необходимите знания за използваните в хотелиерската и ресторантьорска дейност технологични системи, така че да се гарантира високото качество на предлагания от тях продукт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, значение и характеристика на технологичните системи. Видове на технологичните системи и тяхното приложение в хотелиерската и ресторантьорска дейност. Ефективност на функциониране на технологичните системи. Методи за вариантното проектиране на технологичните процеси. Поддържащи услуги в технологичните системи. Мениджърски информационни системи. Системи за управление на технологични процеси. Системи за организационно управление. Системи за управление на качеството (ISO9001-2000) и система за здравословни и безопасни условия на труд (OHSAS18001).

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СТАНДАРТИЗАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА ХОТЕЛИЕРСКАТА И РЕСТОРАНТЬОРСКА ДЕЙНОСТ**ECTS кредити:** 3**Седмичен хорариум:** 2л +1су**Форма за проверка на знанията:** текущ контрол и изпит**Вид на изпита:** писмен**Семестър:** 4**Методическо ръководство:**

Катедра Туризъм

Стопански факултет

Анотация:

В съвременните условия стандартизацията се разглежда като един от най-важните фактори за системно подобряване на качеството на хотелиерската дейност и нейните резултати. В случая съществено значение има фактът, че хотелиерската дейност се влияе в широки граници от стабилността на параметрите, характеризирани елементите на трудовите процеси, тяхната технология, организация и управление. Нарушаването на тази стабилност поражда проблемни ситуации, чийто начин на решаване зависи от ефективното осъществяване на самите процеси. Това именно е станало причина за основата на най-новите постижения на науката, техниката и опита да се извършват системно анализ, подбор и синтез на ограничен брой оптимални решения за многократно възникващите аналогични ситуации. Така избраните и апробирани решения се регламентират в стандартизационни документи и се внедряват в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и съдържание на стандартизацията. Терминологични уточнения, свързани със стандартизацията. Организационно-методически стандарти. Общотехнически стандарти. Класификацията като метод на стандартизация. Каталогизирането като метод на стандартизация. Прилагане на редове от предпочитани числа. Унификация. Симплификация. Типизация. Агрегиране. Национална, ведомствена и фирмена система на стандартизация. Категории стандартизационни документи. Видове стандартизационни документи. Регионална стандартизация. Международна стандартизация.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при

осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.